

دستور جلسه
عنوان: بررسی مشکلات مرتبط با صادرات محصول سیب‌زمینی ناشی از صدور بخشنامه‌های خلق‌الساعه و اثرات منفی آن
مرجع طرح موضوع: انجمن ملی سیب‌زمینی ایران
تاریخ برگزاری جلسه: ۱۴۰۳/۰۶/۰۷
تعداد صفحات دستور جلسه: ۳ صفحه
شرح موضوع: ایران یکی از تولیدکنندگان بزرگ سیب‌زمینی در جهان است و از طریق صادرات آن به بازارهای جهانی، درآمد زیادی را به دست می‌آورد. این محصول با ویژگی‌های منحصربه‌فردی همچون قابلیت نگهداری طولانی‌تر و آسان برای حمل و نقل، جزء محصولات مورد نیاز بسیاری از کشورهاست و در استان‌هایی چون اصفهان، همدان، گلستان و... کشت می‌گردد. از این‌رو افزایش صادرات سیب‌زمینی به بازارهای جهانی می‌تواند منجر به افزایش درآمد و رشد اقتصادی کشور گردد. این محصول دارای ویژگی‌ها و خواصی است که آن را برای صادرات به کشورهای دیگر جذاب کرده است. با وجود اینکه در گذشته به‌عنوان محصول مصرف داخلی برای سهولت زندگی افراد مورد استفاده قرار می‌گرفت، اما امروزه به‌عنوان یکی از محصولات صادراتی مهم و مورد تقاضا قرار گرفته است. برای رشد صادرات سیب‌زمینی در کشور، به مدیریت منابع و عوامل محیطی مختلف نیاز است. یکی از عوامل مهم در این زمینه، بهبود محیط کسب و کار می‌باشد که متأسفانه با صدور بخشنامه‌های خلق‌الساعه و غیر اصولی نه تنها مفاد قانون بهبود محیط کسب و کار رعایت نمی‌شود بلکه موانع زیادی هم در سر راه صادر کنندگان محصولات کشاورزی مانند سیب‌زمینی قرار می‌گیرد. مشکلات مطروحه ۱- صدور بخشنامه‌های خلق‌الساعه مانند: نامه شماره ۷۷۰۱/۷۳۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۰۴ سازمان حفظ نباتات درخصوص انجام صادرات سیب‌زمینی منوط به ارائه گواهی مبدأ تولید صادره توسط مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان مربوطه و همچنین نامه شماره ۲۴۸۹۸ مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۰۸ معاونت توسعه بازرگانی در خصوص اخذ عوارض معادل ۶۰ درصد ارزش صادراتی سیب‌زمینی از تاریخ ۱۴۰۳/۰۲/۱۵. در این زمینه مشکلاتی به شرح زیر را می‌توان نام برد: - انجمن ملی سیب‌زمینی ایران، علیرغم عدم اعتقاد به بخشنامه سازمان حفظ نباتات با اطمینان از میزان سیب‌زمینی پاییزه سال گذشته موجود در سردخانه‌ها و همچنین برداشت سیب‌زمینی در شرایط حاضر از مناطق مختلف کشور و عرضه آن به بازار، اقدام به اطلاع رسانی نمود که متأسفانه نامه معاونت توسعه بازرگانی هم، مزید بر نگرانی تولیدکنندگان و صادر کنندگان سیب‌زمینی گردید. - عدم حضور نماینده انجمن ملی سیب‌زمینی در جلسات تصمیم‌گیری مربوط به صدور بخشنامه‌های ذکر شده که این امر با موادی از قانون بهبود محیط کسب و کار بخصوص ماده ۲۴ و ۳۰ منافات دارد. - چندگانگی شدن روش خرید توسط سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران در کشور به خصوص خرید توافقی در استان اردبیل که موجب نارضایتی سیب‌زمینی کاران در استان‌های مختلف کشور شده است.

^۱ ماده ۲۴- دولت و دستگاه‌های اجرایی مکلفند به منظور شفاف سازی سیاستها و برنامه های اقتصادی و ایجاد ثبات و امنیت اقتصادی و سرمایه گذاری، هرگونه تغییر سیاستها، مقررات و رویه های اقتصادی را در زمان مقتضی قبل از اجراء، از طریق رسانه های گروهی به اطلاع عموم برسانند. ماده ۳۰ الحاقی- (الحاقی ۰۵/۰۲/۱۴۰۱)- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است با همکاری معاونت ذیربط رئیس جمهور حداکثر شش ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون، با استفاده از ظرفیت های موجود نسبت به اصلاح و ارتقاء «پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار» اقدام نماید.

- بی انگیزگی و دغدغه فکری کشاورزان در نتیجه خسارات مادی جبران ناپذیری برای صادرکنندگان به دلایل برگشت محصول از مرزهای گمرکی و از بین رفتن بخشی از سیب‌زمینی‌های مرجوعی.

- کاهش شدید قیمت در مقایسه با هزینه‌های تولید در مبدأ بازرگاری (اعم از سردخانه و سر مزرعه در جیرفت، دزفول، گرگان و...) که موجب خسارت غیر قابل جبران برای تولید کنندگان به وجود آورده است.

پیرو مشکلات ذکر شده انجمن ملی سیب‌زمینی ایران مکاتبات متعددی با ارگان‌های مربوطه داشته است به خصوص با اتاق بازرگانی ایران و شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی از جمله:

- نامه شماره ۱۵/۱۱۷۲۷/پ.م مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۱۰ با رئیس محترم اتاق بازرگانی ایران که در آن مکاتبه به نامه شماره ۷۷۰۱/۷۳۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۰۴ سازمان حفظ نباتات در خصوص انجام صادرات سیب‌زمینی منوط به ارائه گواهی مبدأ تولید صادره توسط مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان مربوطه و همچنین نامه شماره ۲۴۸۹۸ مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۰۸ معاونت توسعه بازرگانی در خصوص اخذ عوارض ۶۰٪ ارزش صادراتی سیب‌زمینی اشاره شده است. شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی پیرو این نامه مکاتباتی به شماره ۱۰/۱/۱۷۴۱/ص مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۱۷ با معاون محترم حقوقی ریاست جمهوری داشت که در آن به عدم رعایت آیین نامه لزوم ثبت و اطلاع رسانی مقررات مرتبط با محیط کسب و کار در پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات اشاره شد. معاون محترم حقوقی ریاست جمهوری پیرو نامه شورای گفت‌وگو، مکاتبه شماره ۵۳۲۴۱/۲۶۲۱۲ مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۱۸ را به آقای خانی نوذری سرپرست محترم معاونت توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی که در آن علاوه بر اشاره به عدم رعایت آیین نامه لزوم ثبت و اطلاع رسانی مقررات مرتبط با محیط کسب و کار در پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات به مکاتبه شماره ۵۳۲۴۱/۱۹۵۰۴۸ مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۵ در خصوص فرآیند قانونی وضع عوارض صادراتی بر کالاها اعلام نمود:

اولاً. به موجب ماده ۲۳ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰، ((هرگونه وضع مالیات یا عوارض برای صادرات کالاهای مجاز و غیربارانه ای و جلوگیری از صادرات هر گونه کالا به منظور تنظیم بازار داخلی ممنوع است...))

ثانیاً. وفق تبصره اصلاحی ماده ۴ قانون مقررات صادرات و واردات مصوب ۱۳۹۰/۰۴/۰۸ ((کلیه بخشنامه ها و دستورالعمل های مربوط به صدور و ورود کالا منحصرأ از طریق وزارت صنعت، معدن و تجارت به سازمان های اجرایی ذی ربط اعلام می گردد))

ثالثاً. وفق ماده ۶ آیین نامه لزوم ثبت و اطلاع رسانی مقررات در پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتب با محیط کسب و کار به شماره ۱۷۹۷۶/ت/۱۳۴۴ ه مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۰۹ مقررات بدون ثبت و انتشار آن‌ها در پایگاه مذکور لازم الاجرا نخواهد بود.

- مکاتبه شماره ۱۵/۱۱۷۳۱/پ.م مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۲۶ انجمن ملی سیب‌زمینی با رئیس محترم اتاق بازرگانی ایران که در آن مجدد بر مشکلات ذکر شده در مکاتبه قبلی و ذکر این موضوع که تصمیمات خلق الساعه در راستای منویات مقام معظم رهبری به خصوص شعار سال ((جهش تولید با مشارکت مردم)) نمی‌باشد. در این راستا شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی مکاتبه شماره ۱۰/۱/۲۲۵۶/ص مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۲۹ را نیز با معاونت حقوقی ریاست جمهوری و تأکید مجدد بر عدم رعایت آیین نامه لزوم ثبت و اطلاع رسانی مقررات مرتبط با محیط کسب و کار در پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات ارسال نمود.

- مکاتبه شماره ۱۵/۱۱۷۴۴/پ.م مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۲۳ انجمن ملی سیب‌زمینی با مدیر محترم مرکز بهبود کسب و کار اتاق ایران و تأکید بر مشکلات افزایش عوارض صادرات سیب‌زمینی و الزام صادر کنندگان به ارائه صدور گواهی مبدأ تولید و همچنین اقدام سازمان جهاد کشاورزی استان همدان مبنی بر واگذاری صدور گواهی مبدأ تولید گیاهی به عهده تعاونی سیب‌زمینی کاران و دریافت مبلغ از صادرکنندگان ارسال نمود.

ملاحظه ۱: لازم به ذکر است در راستای این مشکلات جناب آقای سیاح، رئیس محترم مرکز ملی مطالعات، پایش و بهبود محیط کسب و کار و دبیر هیأت مقررات زدایی وزارت امور اقتصادی و دارایی نیز مکاتبه ای با نماینده محترم وزیر و مدیرکل امور اقتصادی و دارایی استان هرمزگان (بطور

خاص در مورد افزایش تعرفه) و عدم رعایت ماده ۳۰ قانون بهبود محیط کسب و کار داشتند. همچنین انجمن ملی سیب‌زمینی ایران مکاتبه ای با معاون اول محترم ریاست جمهوری با شماره ۱۵/۱۱۷۳۲/پ.م داشتند که در آن به مشکلات ذکر شده اشاره نمودند.

ملاحظه ۲: در راستای پیگیری ها انجمن ملی سیب‌زمینی ایران دادگستری کل استان تهران طی نامه شماره ۹۰۰۱/۱۳۳۷/۱۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۳۱ به وزیر محترم جهاد کشاورزی و سرپرست محترم معاونت و توسعه بازرگانی اعلام کردند: با توجه به قریب الوقوع بودن فساد سیب‌زمینی های آماده برای صادرات و ضیق وقت برای صادرکنندگان، شایسته است به جهت جلوگیری از ورود هرگونه پرونده قضایی در این خصوص، در اسرع وقت نسبت به رفع هرگونه محدودیت در صادرات اقدام و نتیجه به این دادگستری کل و ستاد پیگیری سیاست های اقتصاد مقاومتی قوه قضاییه در دادگستری استان تهران اعلام گردد.

ملاحظه ۳: در تاریخ ۱۴۰۳/۰۵/۲۴ جلسه ای با حضور نمایندگانی از اتاق ایران، اتاق تعاون، اتاق اصناف، دادستانی کل کشور، سازمان بازرسی کل کشور، دیوان محاسبات کل کشور، دیوان عدالت اداری و دادستانی استان تهران با موضوع هم اندیشی برای نظارت بر حسن اجرای مواد ۲۴ و ۳۰ قانون بهبود محیط کسب و کار برگزار شد که مورد مصداقی صادرات سیب‌زمینی نیز مطرح گردید. در این مورد نماینده دیوان عدالت اداری، با بیان اینکه در زمینه برخورد با عدم اجرای مواد ۲۴ و ۳۰، خلأ قانونی نداریم، گفتند: ضمانت اجرایی ماده ۳۰ این است که اگر مقرراتی پیش از ابلاغ در مدت زمان تعیین شده در پایگاه ملی اطلاع‌رسانی قوانین و مقررات، بارگذاری نشود، فاقد حیات حقوقی خواهد بود. بنابراین فرد متضرر می تواند در دیوان عدالت شکایت کند و ابطال این مقرر را درخواست کند.

پیشنهادهات:

- اجرایی شدن بخشنامه‌های ذکر شده شامل محموله‌های صادراتی موجود در مرزهای گمرکی نگردد و در غیر اینصورت، دولت محترم هزینه متضرر شدگان را بپردازد.
- مراکز خدمات شهرستان‌های مربوطه بدون اتلاف زمان و دریافت وجه، اقدام به ارائه گواهی نمایند.
- با همکاری انجمن ملی سیب‌زمینی ایران و سازمان مرکزی تعاون روستایی، اقدامات لازم را برای عرضه مستقیم سیب‌زمینی‌های موجود در سردخانه‌ها به قیمت مصوب به عمل آید.
- انجمن ملی سیب‌زمینی آماده است در جهت مصوبه بند ۴ یکصد و شانزدهمین نشست شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۰۸ در خصوص اجرایی شدن تفاهم نامه فیما بین وزارت جهاد کشاورزی و انجمن ملی سیب‌زمینی ایران برای برنامه‌ریزی تولید تا تنظیم بازار سیب‌زمینی، که طی نامه شماره ۱۴۰۱/۱۰/۱۱۳۸۳ توسط اتاق ایران به آن وزارت ابلاغ شده است، اقدامات لازم را به عمل آورد.
- مراجع ذیصلاح به مرزهای گمرکی دستور لغو هر گونه موانع در صادرات را ابلاغ و صادرات سیب‌زمینی به صورت مرحله ای و به میزان ۱۰ هزار تن و برای کل کشور (زیرا مجوز صادرات استانی موجب تخریب بازار می گردد) در نظر گرفته شود.
- برنامه ریزی برای ذخیره سازی احتیاطی با همکاری سازمان مرکزی تعاون روستایی و انجمن ملی سیب‌زمینی ایران به انجام رسد.

براساس مطالب فوق و با توجه به اهمیت موضوع و جهت حمایت از تولید، بررسی موضوع در دستور کار دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی با قید فوریت قرار گرفته است.